

samliv. Når pigerne bliver ligeså dannede mennesker som vi, vil det falde af sig selv. De, som föler kald til det, bör göre det, men det kan ikke fordres af alle. Jeg mener ikke, at det ikke kan ske, fordi herskabet er »finere« end pigen, eller fordi det ærbødighedsforhold, som bör være mellem husmoderen og hendes tyende, ikke kunde finde sted alligevel; (hvorvel dette måske i mange tilfælde, hvor husmoderen var ung og savnede den fornødne sikkerhed, kunde have sine vanskeligheder) — men jeg er vis på, at pigens eller pigerne nærværelse tit vilde virke forstyrrende ind i familielivet og hindre den fortrolige omgang mellem mand og hustru, forældre og börn, og pigen selv vilde ofte føle sig trykket. Jeg tror, at husmoderen kan göre hjemmet til et hjem for pigerne selv uden dette: Hun bör först og fremmest aldrig byde dem disse rædsomme huller af værelser, mange piger her i København maa nøjes med, men hun må give sine piger et rummeligt, lyst og lunt værelse, som de kan opholde sig i, når deres dagsarbejde er til ende; hun bör, som fru Meyer meget rigtig siger, så vidt mulig skaffe dem nogle timers ro hver dag, enten midt på dagen eller om aftenen; hun bör låne dem bøger og blade, som de kan have fornøjelse af at læse og skaffe dem lejlighed til også udenfor huset at søge oplysning eller adspredelse, og endelig bör hun give dem lov til stundom at se sine venner hos sig, som de vilde kunne göre i hjemmet og lade disse deltage i pigens eget måltid. Ja, jeg synes endogså, det ligger nær for enhver husmoder, som har råd dertil, engang imellem at göre et lille selskab for sine piger, ligesom enhver herremand eller bonde gör höstgilde for dem, der har biærget høsten for ham. Skaffede man sine piger denne hjemlige hygge samt ikke for sparsom lejlighed til at gå ud, synes jeg, de måtte kunne føre en god og behagelig tilværelse i ens hus. Dertil kommer, at husmoderen altid bör søge at vinde sine pigers kærlighed og fortrolighed, tale med dem om alt, hvad der ligger dem på sinde, og af hjærtet dele deres sorg og glæde. Dette tror jeg da også, at allerede ikke så få husmødre gör. Særlig i de tilfælde, hvor der kun er én pige, er det nødvendigt, at husmoderen tager sig meget af hende; ti man bör ikke lade et menneske dag ud og dag ind sidde ene ude i sin stue, men må på en eller anden måde sørge for at skaffe hende samliv med mennesker.